

Länsstyrelsen

Skydds jakt på varg

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar på eget initiativ att skydds jakt efter en (1) varg får genomföras i Östergötlands län inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 1 till detta beslut.

Länsstyrelsen beslutar att rörlig belysning får användas vid skydds jakten och att jakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Länsstyrelsen beslutar att skydds jakten får ske hela dygnet.

Länsstyrelsen beslutar att skydds jakten får ske på annans jaktområde.

Beslutet gäller från och med den 1 juli till och med den 31 juli 2020.

Länsstyrelsen utser Leif Thomsen till jaktledare.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Beslutet är förenat med följande villkor:

1. Skydds jakten får endast ske inom området som avgränsats på kartan i bilaga 1.
2. Vuxen varg som återfinns i sällskap med årsvälpar omfattas inte av skydds jaktbeslutet.
3. Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skydds jakten gäller endast för körning på vägar/skogsbilvägar. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.
4. Skydds jakten får bedrivas med hjälp av högst två hundar under förutsättning att hundarna är speciellt tränade för jakt efter rovdjur och släpps lösa först när vargen/vargarna är inom synhåll.
5. Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skydds jakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.
6. Jakten ska påbörjas och genomföras i samråd med Länsstyrelsen.

7. Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Uppgifter på samtliga jakttagare ska jaktledaren på anmodan kunna uppvisas för Länsstyrelsen och polis vid tillsyn.
8. Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om deras skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jakttagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller vid skyddsjakten.
9. Skyddsjakten ska bedrivas på så sätt att djuret inte utsätts för onödigt lidande.
10. Jaktledaren ska omedelbart avbryta jakten och anmäla till Länsstyrelsen när en varg fällts eller påskjutits.
11. Om djuret endast påskjutits ansvarar jaktledare och ansvarig skytt för att eftersök genomförs med hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt.
12. Skydds jakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas inom detaljplanerat område utan tillstånd av Polismyndigheten.
13. Fällt djur tillfaller staten. Fälld varg får inte flyttas från fallplatsen innan den besiktigats av Länsstyrelsens besiktningsman.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten om en varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat beslutar Länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom den tid beslutet gäller.

Hantering av fälld varg

Fällt djur besiktas och omhändertas av Länsstyrelsen för vidarebefordran till Statens Veterinärmedicinska anstalt för obduktion.

Bakgrund

Länsstyrelsen kunde vid årsskiftet 2017/2018 konstatera att ett revirmarkerande vargpar uppehöll sig inom det på bifogad karta markerade området. Under 2019 har det kunnat konstaterats att sju vargvalpar har fötts inom reviret. Sedan dess har många rapporter inkommit om vargarna från allmänheten, jägare och tamdjursägare i området.

Den 6 maj 2019 konstaterades ett angrepp av varg på en fårbesättning då två tackor och sex lamm dödades eller avlivades på grund av sina skador. Besättningen gick innanför stängsel, dock inget rovdjursavvisande. Efter analys av DNA-prov kunde det konstateras att det var hanen i det revirmarkerande paret som förorsakat skadan.

I början av augusti 2019 skedde ett nytt angrepp inom området på får/lamm. Fyra vuxna tackor och tio lamm dödades eller avlivades på grund av sina skador. Fåren gick innanför ett fyrtrådigt stängsel av god kvalitet dock var en sida mot vatten inte stängslad. DNA-provet gav inget resultat varken för art, ursprung, identitet eller kön.

Den 18 september 2019 dödades en kalv av varg, det salivprov som togs för DNA-prov gav inget resultat. Spillning samlades in i närheten av angreppet och DNA-analysen visade på att en obestämd varg, honan i reviret och två valpar varit i närheten.

Den 4 oktober 2019 fick Länsstyrelsen in en rapport om att 20 kor och kvigor hade sprängt staketet och rymt ur hagen då de hade blivit skrämde av något. Besiktning genomfördes, dock kunde det inte säkert konstateras att orsaken var varg. Besiktningsmannen angav att han ändå var ganska säker på att det rörde sig om varg.

Den 12 december 2019 blev åtta nöttjurar skrämnda så de sprängde staketet som var av god kvalitet, inga säkra spår av varg kunde hittas. Den 7 december hade djurägaren varg på sin åtelkamera ett par hundra meter från hagen.

Den 4 juni 2020 inkom en rapport om att en varg gick inne i en hage med kor och kalvar. Djurägaren upptäckte vargen eftersom djuren sprang runt i "panik" inne i hagen. När djurägaren gick ner till hagen försvann vargen, djurägaren kunde inte avgöra om vargen jagat djuren eller om de ändå var rädda. Djurägaren tog ett kort på vargen, besiktningsmannen kunde med ledning av fotot konstatera att en varg befunnit sig i hagen.

Den 10 juni 2020 besiktigades två döda kalvar som konstaterats angripna av varg. Angreppet skedde på samma gård där en kalv dödades i september 2019.

Den 11 juni 2020 beslutade Länsstyrelsen om skydds jakt på en (1) varg i Östergötlands län (se ärende med dnr 218-8286-2020). Skyddsjakten pågick under perioden 2020-06-11 – 2020-06-30, ingen varg fälldes under skyddsjakten.

Den 17 juni 2020 lämnade en privatperson in en död vargvalp till Länsstyrelsens besiktningsman, som bedömde att vargvalpen var ungefär fyra veckor gammal och hade varit död i ungefär en vecka. Privatpersonen som lämnade valpen talade även om att hon sett tre levande valpar i anslutning till platsen där den döda valpen hittades. Länsstyrelsen bedömer att de levande valparna då var ca fem veckor gamla.

Motivering

Flera dokumenterade angrepp av varg har inträffat under det senaste året och vid flera tillfällen har nöt blivit skrämnda så att de i vissa fall har sprängt staketet. Det kan nämnas att nötboskap inte är prioriterade för bidrag till rovdjursavvisande stängsel i landsbygdsprogrammet. Flera rapporter har också inkommit från allmänheten och jägare om närgångna vargar. Antal angrepp som skett är en indikator på risk för allvarlig skada. Inte bara dödade djur utan även skrämnda nötkreatur betraktas som allvarlig skada då det kan innebära betydande arbetstimmar. Det kan också innebära kostnader för skador på både djur och grödor när djur skräms ut.

Efter det första angreppet i maj genomfördes flera förebyggande åtgärder bl.a. sattes s.k. lapptyg upp. Vid angreppet i början av augusti togs de tre kvarvarande fåren in. Länsstyrelsen anser att det är troligt att det även vid angreppet i augusti är en av de vargar som ingår i det revirmarkerande paret som förorsakat skadan. Efter angreppet på kvigkalven i september togs övriga kalvar bort från hagen. Vid det tillfälle i juni 2020 som en varg konstaterades inne i en hage sattes lapptyg upp på den del av sträckas om bedömdes vara där vargen gått in i hagen. Hagen var ca: 18 hektar stor.

I det revirmarkerande paret ingår tiken UI406140 G169-16 V645 från revir Julussa 9 i Norge och hanen UI407912 G159-17 från revir Romböhöjden 2. Vad Länsstyrelsen har kunnat konstatera är ingen av vargarna genetiskt viktiga för den svenska vargstammen. Åtminstone sju valpar har fötts i reviret under 2019.

Länsstyrelsen bedömer att det inte är rimligt att de tamdjursägare med stängsel som inte är uppförda i syfte att skydda tamdjur från rovdjur och andra hot utifrån, på kort sikt ska kunna genomföra förebyggande åtgärder som hindrar fortsatta angrepp. Bidrag för rovdjursavvisande stängsel har bara funnits under några år och endast en mycket liten andel av länets fårbesättningar går innanför sådana stängsel. Långsiktigt är dock god stängsel och andra förebyggande lösningar ett effektivare skydd för tamboskap än skydds jakt. Hänsyn har dock tagits till att angrepp även skett på nötboskap som inte är prioriterade för bidrag till rovdjursavvisande stängsel.

Länsstyrelsen tar i beaktande att det med stor sannolikhet finns en för yngning i reviret. Även om observationsplatsen för valparna är okänd för Länsstyrelsen. Länsstyrelsen uppskattar att valparna i dagsläget är 7 -9 veckor gamla. Enligt Viltskadecenter slutar valparna att dia när de är 6-8 veckor gamla. Båda föräldrarna samt eventuella äldre syskon ser till att valparna får mat. Förvaltningsrätten i Luleå fastslog den 18 juni 2020 i mål nr 1276-20 att skyddsjakten kunde fortgå trots att det med stor sannolikhet finns årsvalpar i reviret, men med en ändring av villkoren om att vuxen varg som återfinns i sällskap med årsvalpar inte omfattas av beslutet. Och kammarrätten avslag begäran om inhibition av beslutet den 24 juni 2020.

Då ingen varg fällt under föregående skydds jaktperiod anser Länsstyrelsen att förhållandena som låg till grund för beslut om skydds jakt på varg den 11 juni 2020, inte har förändrats i sådan omfattning att skydds jakten bör avbrytas. Länsstyrelsen beslutar därför att skydds jakten ska fortgå till och med den 31 juli 2020 med ett tillägg i villkoren som fredar vuxen varg i sällskap av årsvalpar.

Länsstyrelsen anser att det i detta fall inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare angrepp. I Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt anges *Att det inte är exakt klarlagt vilken individ i exempelvis en familjegrupp av varg som orsakat allvarliga skador på tamdjur bör inte innebära något hinder för att medge skydds jakt. Det är dock lämpligt att jakten medges efter en individ i taget. Jakten bör om möjligt riktas mot den individ som mest sannolikt bedöms som skadegörande.* Efter en samlad bedömning finner Länsstyrelsen att kriterier för att bevilja skydds jakt efter en varg är uppfyllda.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Naturvårdsverket har den 22 december med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslutat att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter varg till samtliga länsstyrelser i Sverige utom Länsstyrelsen i Gotlands län, under perioden den 1 januari 2017 till och med den 30 juni 2020 (NV-08042-16).

Beslutet har fattats med stöd av 9, 9 b, 15 a, 21, 23 a, 23 b och 24 d samt 33 §§ jaktförordningen (1987:905). Bestämmelserna reglerar vilken tid på dygnet jakten får ske, vad beslutet om skydds jakt ska innehålla, att undantag mot förbudet att använda motordrivet fordon får lämnas, under vilka förutsättningar skydds jakt får meddelas (se vidare nedan), samt att fällt djur tillfaller staten. Länsstyrelsen har även beaktat skydds reglerna i artikel 12 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) samt undantags reglerna för jakt i artikel 16.1 i samma direktiv. Hänsyn har också tagits till artikel 9 i Bernkonventionen (Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljöer).

Beslut om skydds jakt får bara meddelas om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde (21 § jaktförordningen). Om dessa villkor är uppfyllda, får beslut om skydds jakt meddelas av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, av hänsyn till flygsäkerheten, för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter (23 a § jaktförordningen).

Jakt som inte följer de angivna villkoren sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Viltförvaltningsdelegationen har den 30 oktober 2018 beslutat om riktlinjer för när bl.a. skydds jakt på varg bör beviljas. Enligt dessa bör skydds jakt övervägas efter två eller tre dokumenterade angrepp inom en 6-månadersperiod som bedöms vara orsakade av samma vargindivid. Till dessa angrepp räknas även de fall där förebyggande åtgärder inte har vidtagits. Länsstyrelsen ska även bedöma omfattningen av skador, om den skadegörande individen ingår i ett revirmarkerande par och om individen är genetiskt värdefull för den svenska vargstammens bevarandestatus.

Upplysning

Länsstyrelsen informerar Polismyndigheten om att jakt får ske och vem som är utsedd att vara jaktledare. Länsstyrelsen meddelar även Polismyndigheten när jakten är slut eller om djuret fällt eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Antal djurbesättningar inom området för skyddsjakten upp går till 164 stycken fördelat på 59 färbesättningar, 13 getbesättningar och 92 besättningar med nötdjur.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Luleå genom skrivelse till Länsstyrelsen. Skrivelsen lämnas eller skickas till ostergotland@lansstyrelsen.se eller till nedanstående adress.

Överklagandet ska ha inkommit till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag när du fick del av beslutet.

Av överklagandet ska framgå vilket beslut du överklagar (ange t ex diarienummer), vilken ändring du vill ha och vilka skäl du har för ändringen. Ange ditt namn och adress. Förutsatt att överklagandet kommit in i tid skickar Länsstyrelsen alla handlingar vidare till Förvaltningsrätten i Luleå för prövning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Carl Fredrik Graf med vilthandläggare Fredrik Näsman som föredragande. Samråd har skett med enhetschef för enheten för djurskydd, veterinär och vilt Helen Loor, naturvårdshandläggare Adam Bergner, enhetschef för enheten för landsbygd Susanne Boe-Skåmedal och länsjurist Marielle Petterson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Naturvårdsverket
Polismyndigheten Region Öst

Viltskadecenter

Länsstyrelserna i södra rovdjursförvaltningsområdet

Viltförvaltningsdelegationen i Östergötland